

ಶಿವಶರಣೆಯರು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ

ಡಾ. ಸುನಿತಾ ಪಿ. ಮೂಲಗೆ

ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ

ಸಾರಾಂಶ: (Abstract)

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಿಬ್ಬರೂ ಭಿನ್ನರೆ ಹೊರತು ಮೇಲು ಕೀಳಲ್ಲ, ಯಾವುದೇ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜ ಮಾತ್ರ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಕೀರಿದಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಹೀನವಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದೆ ಹೆಚ್ಚು, ಹೆಣ್ಣು ಹುಟ್ಟುವುದೇ ಮಹಾ ಅಪರಾಧ, ಕೆಡುಕಿನ ಮೂಲ, ಕೇವಲ ಭೋಗದ ವಸ್ತು, ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಕೆಲಸದವಳು ಎಂಬುವುದೇ ವಿಷಾದನೀಯವಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬೇಡವಾದ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಕೂಡ ಒಬ್ಬಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಮಾತುಗಳು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿವೆ. ಪುರುಷನ ಅನಾಹುತ ನಡವಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಸಮಾಜದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದೀನದಲಿತಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಿ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದು ಶರಣಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಶಿವಶರಣೆಯರು, ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ

ಪೀಠಿಕೆ

12ನೇ ಶತಮಾನದ ವಚನಸಾಹಿತ್ಯ ವರ್ಣವರ್ಗದ ಜೊತೆಗೆ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿದರು. ಈ ಬಸವಾದಿ ಶರಣ ಶರಣಿಯರು ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಗಿಲ ಒಳಗೆ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡಲು ಕಲಿತಳು, ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಳು. ಅನುಭವ ಮಂಟಪದ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಳು, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಶರಣರು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಶರಣೆಯರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಸಮಾಜದವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತ ಜೀವನದ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತೆಸುವಿಕೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡವರು. ಅನಿಷ್ಟ ಆಚರಣೆ, ಡಾಂಬಿಕತೆ, ವ್ಯಾಮೋಹ, ಬೇಧಭಾವ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾನತೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ವಚನಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೆಲೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಚನಗಳು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಗೂ ಕೂಡ ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ. ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವೊಂದು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳು ಇವತ್ತಿಗೂ

Please cite this article as: ಸುನಿತಾ ಪಿ. ಮೂಲಗೆ. (2024). ಶಿವಶರಣೆಯರು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ. ಪ್ರತಿಬಿಂಬ: ಮಲ್ಟಿಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಕನ್ನಡ ರೀಸರ್ಚ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಬಿಬಿಎಂಆರ್‌ಡಿ, 5(4). ಪು.ಸಂ. 59-63.

ಸೋತು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಇಡೀ ಪರಿಸರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯನ್ನು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಅರಿಯದವರೊಡನೆ ಸಂಗವನ ಮಾಡಿದಡೆ

ಕಲ್ಲ ಹೊಯ್ದು ಕಿಡಿಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಬಂತೆ

ಬಲ್ಲವರೊಡನೆ ಸಂಗವ ಮಾಡಿದಡೆ

ಮೊಸರ ಹೊಸೇದು ಬೆಣ್ಣೆಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಬಂತೆ

ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ

ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಸಂಗವ ಮಾಡಿದಡೆ

ಕರ್ಪುರದ ಗಿರಿಯನುರಿಕೊಂಬಂತೆ.

(ಶಿ.ವ.ಸಂ.ಪು. 17.ವ. 43)

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಅನ್ನುವದು ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯಿಂದ ಗುರು ಹಿರಿಯರಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದ ಸಿಗಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಗುರಿ ತಲುಪಲು ಸ್ವಂತಿಕೆ, ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ, ಏಕಾಗ್ರತೆ, ಶ್ರದ್ಧೆ, ತಾಳ್ಮೆ ಇರಬೇಕು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ನೇಹ-ಸಂಬಂಧಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಈ ಮೇಲಿನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮಾಡುವ ಒಡನಾಟವು ನಮಗೆ ಒಳಿತನ್ನು ಮಾಡುವಂತಿರಬೇಕು. ವಿನಃ ಜೀವನ ಕೇಡುವಂತಿರಬಾರದು. ವಿಷಯದ ಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿದವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಬುದ್ಧಿ ಮಾತುಗಳು, ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆಗಳು, ಸವಿಚಾರಗಳು ಬರುವಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯವರ ಸಹವಾಸದಿಂದ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿಗೆ ಅವರು ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ದಾರಿದೀಪವಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಕಟು ಸತ್ಯವನ್ನು ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅನೇಕ ದುಷ್ಪಟಗಳಿಗೆ ಮೊರೆ ಹೋಗಿ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭಂದನೆಗಳು ಅನೇಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡಿನ ಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಫಲತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆಯುವ ಸಿರಿ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಮನರಂಜನೆಗಳಂತೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ತರಹದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ವಚನಗಳು ಮಾದರಿಯಾಗಿವೆ. ಇಂದಿನ ದಿನಮಾನಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಅಂದಿನ ಶತಮಾನದ ವಿಚಾರ ಧಾರೆಗಳಾಗಿ ಮರುಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಶೀಲವಂತನಾದಡೆ ಜಾತಿಯ ಬಿಡಬೇಕು

ಶಿವಜ್ಞಾನಿಯಾದಡೆ ಸಮಯವ ಬಿಡಬೇಕು

ಹೀಂಗಳಲ್ಲದೆ ಜಗದಲ್ಲಿ ನಡೆವ ಭ್ರಾಂತರ ಸುದ್ದಿಯೇಕೆ

ನಿಭ್ರಾಂತನಾದ ಶರಣಂಗೆ ಅಮುಗೇಶ್ವರಾ?

(ಶಿ.ವ.ಸಂ.ಪು.ಸಂ. 214, ಪ. 103)

ಶೀಲವಂತರು ಎಂಬ ಸತ್ಯ ಬರಿಬಾಯಿಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನುಡಿಯದೆ ಅದರ ಒಳಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದು ಸಮಾಜದ ಜಾತಿ-ಭೇದದ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಶೀಲವಂತರೆಂದರೆ ಮಡಿವಂತರಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಮೀರಿನಿಂತವರು, ಜಾತಿ-ಭೇದಗಳನ್ನು ಏಣಿಸದವರು, ಅಂತಹವರೆ ನಿಜವಾದ ಶೀಲವಂತರು, ಸಮಯವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡದೆ ಸಮಯನಿಷ್ಠೆ ಪಾಲನೆಯಿಂದ ಇರುವಾತನೆ ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. 'ಕಳೆದುಹೋದ ಸಮಯ ಮತ್ತೆ ಮರಳಿ ಬಾರದು' ಎಂಬ ಹಿತನುಡಿಯ ಸಂದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಸಮಾಜದವರೆಗೂ ಮಹಿಳೆ ಅತ್ಯಂತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾಳೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತರೂ ಕೂಡ ನೈಜಸ್ಥಿತಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದ ಕೆಲವರು ಹೆಣ್ಣಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುತ್ತಾ, ಅವಳನ್ನು ಅವಮಾನ, ಅಪಮಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ವೇದಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಸಮಾಜ ಮಾತೃ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿತ್ತು. ವೇದಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯು ದೌರ್ಜನ್ಯ ಶೋಷಣೆಗೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಅವಳ ಆತ್ಮಗೌರವ ಕಳಚಿಹೋಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಲಿಂಗಭೇದ ಅಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಇಲ್ಲವೆ ಗಂಡನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವಂತಾಗಿತ್ತು. 12ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಹಿಳೆಗೆ ಅವಳದೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಲು ಮುಂದಾದವರು ಬಸವಾದಿ ಶಿವಶರಣರು, ಜಾತಿ- ಮತಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ವರ್ಗಭೇದಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪುರುಷರಷ್ಟೆ ಸಮಾನಳು, ಸ್ವತಂತ್ರಳು ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು.

ಹೆಣ್ಣು ಹೆಣ್ಣಾದಡೆ ಗಂಡಿನಸೂತಕ

ಗಂಡು ಗಂಡಾದಡೆ ಹೆಣ್ಣಿನಸೂತಕ

ಮನದಸೂತಕ ಹಿಂಗಿದಡೆ

ತನುವಿನ ಸೂತಕಕ್ಕೆ ತೆರಹುಂಟೆ?

ಅಯ್ಯಾ, ಮೊದಲಿಲ್ಲದ ಸೂತಕಕ್ಕೆ ಮರುಳಾಯಿತ್ತು ಜಗವೆಲ್ಲ

ಎನ್ನ ದೇವ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆಂಬ ಗುರುವಂಗೆ

ಜಗವೆಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣು ನೋಡಾ ಅಯ್ಯಾ

(ಶಿ.ವ.ಸಂ.ಪು. ಸಂ. 429 ವ 129)

ಸಮುದಾಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಚಿಂತನಾಶೀಲ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿದ ಈ ವಚನವು ಹೆಣ್ಣು- ಗಂಡು ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಇರುವ ಮನದ ಸೂತಕವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಡಿ ಮನುಕುಲದ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೊರಹಾಕಿದ್ದು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಜಾತಿ ಸೂತಕ ಹಾಗೂ ಲಿಂಗ ಸೂತಕದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತು ಮರುಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪತೀತ್ವ- ಪುಭುತ್ವಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ ತೀರಸ್ಕರಿಸಿ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ತುಮುಲುಗಳಿಗೆ ಆಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡದೆ ಬಂಡಾಯದ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಶಿವಶರಣಿಯರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಮೌಢ್ಯ, ಜಾತಿಯತೆ, ಡಾಂಬಿಕತೆ, ಆರ್ಥಿಕತೆ, ಧರ್ಮ ರಾಜಕೀಯ, ಸಮಾಜಿಕ ನೀತಿಯ ಅಂಶಗಳೆಲ್ಲವು ಸಾಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ. ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ

ಅಂಧಕಾರ, ಆಚರಣೆಗಳು ಇವತ್ತಿಗೂ ಜೋರಾಗಿ ನಡೆದಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗುವ ಅವ್ಯವಹಾರ ಶೋಷಣೆಗಳು, ವೇಷಧರಿಸುವಿಕೆ, ವಿವಿಧ ವ್ರತಗಳ ಆಚರಣೆ, ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಪಟತನಗಳು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಿಗೊಳಿಸುವ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಚನಕಾರ್ತಿಯರು ತಮ್ಮ ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉನ್ನತಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಆಗಮಗಳನ್ನು ತೀರಸ್ಕರಿಸಿ ಏಕದೇವೋಪಾಸನೆ ಆಚರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಜಿಡ್ಡುಗಟ್ಟಿದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಕಳಕಳಿ ಇವರ ವಚನಗಳ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಶಿವಶರಣೆಯರು ಕೇವಲ ಅನ್ಯಧರ್ಮದ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖಂಡಿಸದೆ ತಾವು ನಂಬಿದ ಧರ್ಮದಿಂದ ಆಗುವ ಅನಾಚಾರಗಳಿಂದ ಜನರು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದಾಗಲೂ ಅವುಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಪರಿ ಅರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವಿರಕ್ತ ವಿರಕ್ತ ಎಂಬ ಹಾದಿಕಾರರ ವಿರಕ್ತರೆನ್ನಬಹುದೆ?

ಕಾವಿಯ ಹೊದ್ದು ತಿರುಗುವ ಜೀವಗಳೆರು ವಿರಕ್ತರೆ?'

ನಾಮವ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ತಿರುಗುವ ಗಾವಿಲರ ವಿರಕ್ತರೆಂದಡೆ

ಅಘೋರನರಕ ತಪ್ಪದು ಅಮುಗೇಶ್ವರಲಿಂಗವೆ.

(ಶಿ.ವ.ಸಂ.ಪು. ಸಂ. 212 ವ. 97)

ವಿರಕ್ತರನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಡಂಬನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಕಾವಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಊರಿಂದ ಊರಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತ ತಿರುಗುವರೆಲ್ಲ ವಿರಕ್ತರಲ್ಲಾ, ಅವರು ಜೀವಗಳೆರು ಎಂದು ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಗಳು ಬಯಸಿದವನೆ ವಿರಕ್ತನೆ ಹೊರತು ಕಾವಿ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿದಾಕ್ಷಣ ವಿರಕ್ತನಾಗಲಾರ ಎಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏನು ಅರಿಯದ ಮುಗ್ಧ ಭಕ್ತರು ಇಂತಹವರನ್ನು ನಂಬಿ ಕೆಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೇವಲ ನಾಮವ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತಿರುಗುವವರನ್ನು ಗಾವಿಲರೆಂದು ಹೇಳಿದವರಿಗೆ ಅಘೋರ ನರಕ ತಪ್ಪದೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಈ ವಚನವು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಮುಂಡವ ಬಿಟ್ಟು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆವ

ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳ ತೋರಿಸಯ್ಯಾ

ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುವ

ಬಿಸಿಲುಕುದುರೆಯ ಎರಬಲ್ಲಡೆ, ಕಡುಗಲಿ ಎಂಬೆನು

ಮೃಡನ ಅರಿಯಬಲ್ಲಡೆ ವೊಡವಿಗೆ ಒಡೆಯರೆಂಬೆನು

ಅಮುಗೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅತ್ತಲಾದವರೆಂಬೆನು

(ಶಿ.ವ.ಸಂ.ಪು.ಸಂ.211 ವ. 92)

ಅಮುಗೆರಾಯಮ್ಮನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಮೂಡನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುವವರು ಮಹಿಳೆಯರೇ; ಇದಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿನ ಅನಕ್ಷರತೆ, ಅಜ್ಞಾನವೆ ಕಾರಣವೆಂದು ತತ್ವಜ್ಞಾನದ ಅರಿವನ್ನು ಬಹುದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಉದ್ಧರಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ಈ ದಿಟ್ಟತನ ಅಂಧಕಾರ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆ. ಕತ್ತಲೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯ ಸವಿದವನಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಬಟ್ಟ ಬಯಲಲ್ಲಿ ನಿಂದು ಇಷ್ಟಲಿಂಗವ ಕಂಡವನಂತೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಮುಗೆರಾಯಮ್ಮನ ಪರಿಭಾಷೆ ತನ್ನತಾನರಿತರೆ ಇನೋಬ್ಬರ ಹಂಗೇಕೆ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕತ್ತಲೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯ ಸವಿದಂತೆ ಅನುಭಾವದ ಮಾತು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಬಟ್ಟಬಯಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಇಷ್ಟಲಿಂಗವ ಕಾಣುವ ಪರಿ ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾದದ್ದು, ತನ್ನ ಅರಿವೆ ತನಗೆ ಗುರುವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುವದು ಮುಖ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಶತಮಾನದ ವಚನಗಳು, ಇಂದಿಗೂ ಮುಂದೇಯೂ, ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿವೆ. ಬದುಕಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಜನರ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಜನ ಸಾಮುದಾಯದ ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಭೂಸನೂರಮಠ (ಸಂ.) (1965). ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ
- ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ ಎಂ. (1975). ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ.
- ವೀರಣ್ಣ ರಾಜೂರ. (2001). ಶಿವಶರಣಿಯರ ವಚನ ಸಂಪುಟ.
- ವಿಜಯಶ್ರೀ ಸಬರದ (2001). ವಚನ ವಾಹಿನಿ.